

## *Bemærkninger til lovforslaget*

### *Almindelige bemærkninger*

Lov nr. 357 af 4. juni 1986 om statens uddannelsesstøtte er senest ændret ved lov nr. 951 af 27. december 1991. Loven er senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 965 af 30. december 1991.

#### *Formålet med lovforslaget:*

Folketinget pålagde i en dagsorden, som blev vedtaget den 23. marts 1990, undervisnings- og forskningsministeren at fremkomme med forslag, som kan sikre kvaliteten i forskeruddannelsen.

Ministeriet har herefter overvejet, hvilke ændringer der med dette sigte bør gennemføres. I disse overvejelser har ministeriet i høj grad inddraget synspunkter fra de berørte institutioner og organisationer m.v., og på grundlag heraf er der foretaget væsentlige ændringer både i det lovforslag, der nu fremsættes, i forhold til et tidligere udkast og i det udkast til bekendtgørelse, der senest var udsendt til høring. Ministeriet vil overveje yderligere ændringer heri i lyset af de fremkomne synspunkter.

Hovedelementerne i forslaget berøres dog ikke heraf. Disse er:

- en uddannelsesbekendtgørelse for Ph.D.-studier i Danmark,
- oprettelse af stipendier via statens uddannelsesstøtte til delvis finansiering af studier efter den nye bekendtgørelse,
- indførelse af taxameterbevillinger til dækning af institutionernes udgifter til undervisning af Ph.D.-studerende.

Kun stipendiestøtten kræver lovgivning, og forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte fremlægges hermed. Men reformen må ses som en helhed, fordi realiseringen af reformens kvalitetssigte hænger sammen med en mere intensiv uddannelsesindsats, herunder mere undervisning, flere vejledere, rejser, udlandsophold m.v. til Ph.D.-studerende.

Derfor redegøres i det følgende for den samlede reform.

Reformens afgørende nybrud er, at forskeruddannelse anskues netop som en uddannelse, tilrettelagt efter internationalt mønster. Uddannelsens rammer fastlægges i en ny bekendtgørelse for erhvervelse af Ph.D.-graden, hvori der stilles skærpede krav til forskeruddannelsens indhold, herunder til vejledning og bedømmelse under uddannelsesforløbet.

De gældende regler for tildeling af Ph.D.-graden er fastsat i bekendtgørelse nr. 627 af 17. oktober 1988. Efter disse regler tildeles Ph.D.-graden, der niveaumæssigt skal ligge mellem kandidatgrad og doktorgrad, på grundlag af en afhandling. Normalt indskrives man som Ph.D.-studerende og får tildelt vejleder(e), men der er ikke fastsat krav om, at der forud for tildelingen af Ph.D.-graden skal være gennemgået et egentligt uddannelsesforløb.

Skal dansk forskeruddannelse sikres på internationalt niveau, må det efter Undervisnings- og Forskningsministeriets opfattelse fastslås som et normalt krav, at den studerende gennemgår et studieforløb svarende til 3 studieår. Den studerende skal i denne periode have tilknyttet en eller gerne flere vejledere og gennemgå det studieprogram, der er fastsat for vedkommende.

De enkelte institutioner fastsætter selv inden for bekendtgørelsens ramme generelle studieprogrammer for de enkelte Ph.D.-studier, som gøres tilgængelige for interesserede i ind- og udland. Institutionen har selv ansvaret for optagelsen af studerende, som er kvalificerede til at gennemføre en forskeruddannelse på internationalt niveau.

Det skal sikres, at den studerende indgår i aktive forskermiljøer ikke alene ved den institution, som har indskrevet den studerende, men også uden for denne enten ved ophold på andre, primært udenlandske, forskningsinstitutioner eller på anden måde.

Studieprogrammet skal indeholde kurser af et omfang svarende til ca. 1/2 år.

Endvidere skal den studerende i et omfang svarende til 1/2 år opnå erfaring med formaliseret undervisningsvirksomhed eller anden form for viden-